

RABDOMİYOLİZ VE CRUSH SENDROMLU HASTAYA YAKLAŞIM

20. BÖLÜM

Emre AYDIN¹

GİRİŞ

Crush (ezilme) sendromu, uzun süreli ve sürekli basınca maruz kalan kas hasarına sekonder gelişen rabdomiyoliz sonrasında ortaya çıkmaktadır. Depremlerde, travmanın doğrudan etkisinden sonra 2. en sık ölüm nedeni Crush sendromudur (1).

ETİYOPATOGENEZ

Rabdomiyoliz, çizgili kas hücrelerinin (miyosit) hasarlanması sonucunda hücre içi maddelerin dolaşıma geçmesiyle klinik ve laboratuvar bozukluklara neden olur. Kas hücresinin içinde bulunan miyogloblin, nükleik asitler, laktik asit, fosfat, kreatinin kinaz ve potasyum gibi maddeler dolaşıma geçerken, miyosit hücre membranının geçirgenliğinin bozulması ile kalsiyum, su ve sodyum gibi maddeler de kas hücresine geçer (1).

Rabdomiyoliz travmatik ve non-travmatik nedenlere bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Travmatik rabdomiyoliz nedenleri, depremler, trafik kazaları, aşırı egzersiz, elektrik çarpmasına ve epileptik nöbet sonrası gelişen kas hasarına bağlı, non-travmatik rabdomiyoliz nedenleri ise ilaçlar (statinler), bazı elektrolit bozuklukları (hipofosfatemi, hiperpotasemi, hipokalsemi), hipotirodi ve bazı oto-

¹ Dr. Öğr. Üyesi. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Nefroloji BD, emreaydin83@hotmail.com